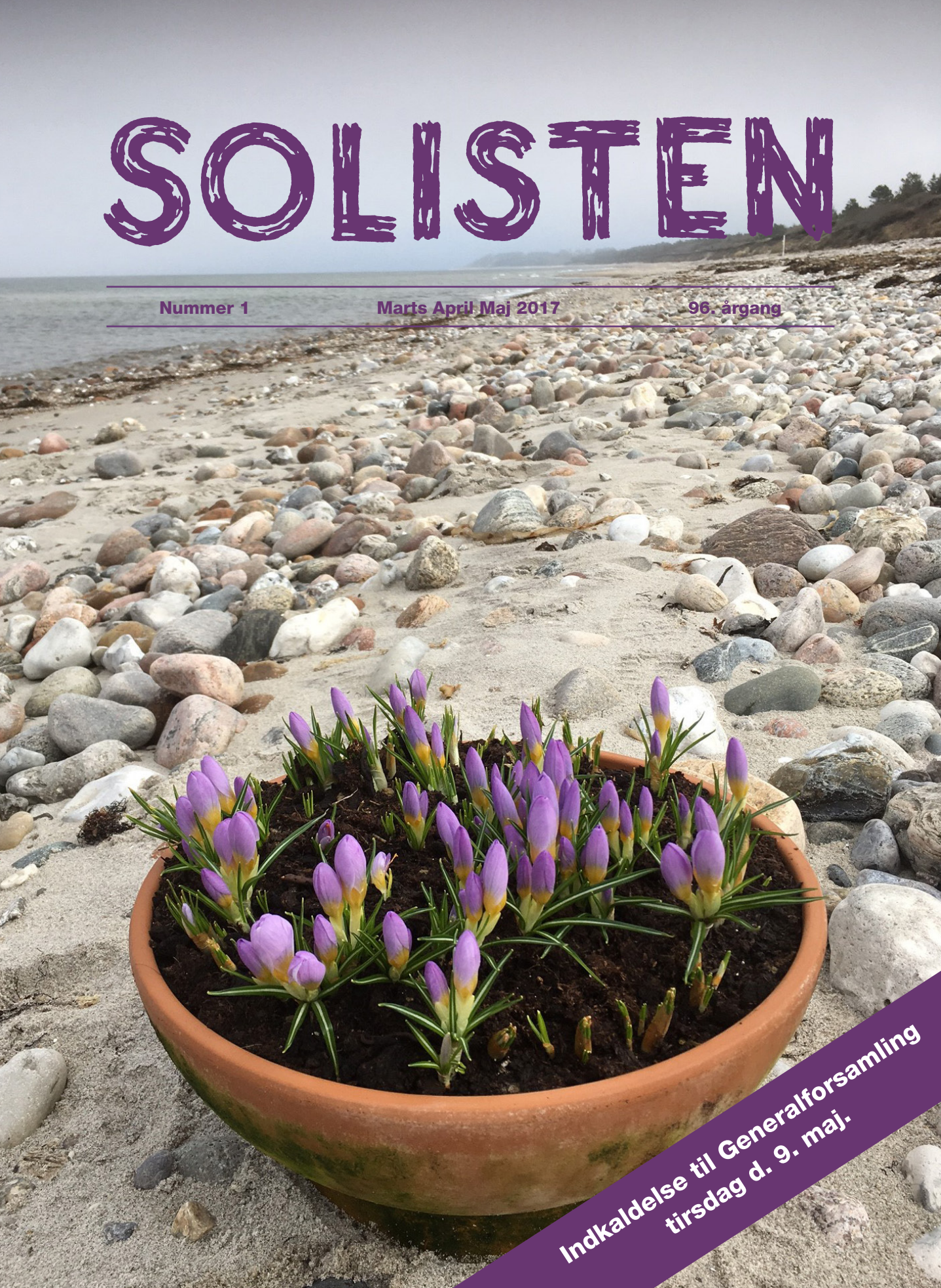

SOLISTEN

The background of the cover is a photograph of a rocky beach. In the foreground, a terracotta pot sits on the sand, filled with dark soil and numerous purple crocus flowers with yellow centers. The beach is covered in smooth, rounded stones of various colors, leading to the sea under a grey, overcast sky.

Nummer 1

Marts April Maj 2017

96. årgang

Indkaldelse til Generalforsamling
tirsdag d. 9. maj.

SOLISTEN

FORBUNDETS KONTOR:

Vesterbrogade 57, 1620 København V
 Åbningstid: torsdag kl. 12-15, Tlf. 33 25 05 51
 uden for kontorets åbningstid 26 66 80 63
 E-mail: mail@solistforbundet.dk
 www.solistforbundet.dk

BESTYRELSEN:

Chresten Speggers, Tove Hyldgaard,
 Flemming Leinert, Pia Gruwier, Lars Boye Jensen,
 Pernille Schröder, Christian Steffensen
 Suppleanter: Ove Mynderup, Nis H. Pedersen

FORBUNDETS JURIDISKE KONSULENT:

Advokat Judy Jakobsen

REDAKTØR: Chresten Speggers

RUNDE FØDSELSDAGE

Erik Axel Wessberg 17. apr. 2017 70
 Susanne Dyhr 20. apr. 2017 60
 Per Bach Nissen 29. apr. 2017 50
 Søren Krogh 11. maj 2017 50
 Erik Harbo 12. maj 2017 80
 Henriette Clemens 14. maj 2017 60
 Valeri Likhatchev 23. maj 2017 70
 Grethe Mogensen 25. maj 2017 80
 Lars Fosser 30. maj 2017 50
 Lars Boye Jensen 8. jun. 2017 60
 Gitta-Maria Sjöberg 25. jul. 2017 60
 Anna Carina Sundstedt 26. jul. 2017 50
 Tonny Landy 30. jul. 2017 80
 Dorthe Elsebet Larsen 11. aug. 2017 50
 Ane Ramløse 20. aug. 2017 60
 Merete Sveistrup 20. aug. 2017 60
 Thomas Sandberg 2. nov. 2017 50
 Tove Hyldgaard 9. nov. 2017 75
 Kasper Hemmer Pihl 28. nov. 2017 50

NYE MEDLEMMER

Kasper Bai Andersen, guitarist/sanger/
 komponist
 Bent Lundgaard, pianist
 Kristin Mulders, sanger
 Christina Maria Skodborg, musicalsanger
 Kim Hammelsvang Henriksen, skuespiller
 Mette-Maria Øyen Storm, operasanger
 Morten Øberg, musiker

Lyst for årstiden, mørkt for kulturen. Vi går mod lysere tider. I hvert fald når man ser i kalenderen. Til gengæld ser det noget mere mørkt ud for kulturen og de muligheder vi i Dansk Solistforbund har for at yde støtte til koncerter, videreuddannelse, CD-produktioner og meget andet.

Det beløb, vi får tildelt fra Gramex, bliver nemlig på grund af nye EU-regler fra i år beskåret til stort set halvdelen af det, vi hidtil har modtaget. I budgettet for 2017 er der derfor også blevet hugget en hæl og klippet en tå over det meste af linjen.

GENERALFORSAMLING

Sæt gerne et stort kryds i kalenderen den 9. maj kl. 16.00 og meld jer til den årlige generalforsamling. Jeg glæder mig til at se mange af vore medlemmer. Se dagsorden sidst i bladet.

Tilmelding sker ved at sende en e-mail til mail@solistforbundet.dk eller ringe til 2666 8063 og lægge besked.

100 ÅRS JUBILÆUM

Dansk Solistforbund kan i efteråret 2018 fejre sit 100 års jubilæum. I den forbindelse har jeg tænkt mig, at vi blandt andet udkommer med en særudgave af SOLISTEN – med billeder og historier fra forbundets mange aktiviteter gennem tiden. Er der nogen af vore medlemmer, som ligger inde med gamle billeder og reportager, må I endelig kontakte mig, så vi kan få det med. På forhånd tak.

NY ADRESSE

Dansk Solistforbund skifter adresse/kontor. Vi har gennem længere tid ønsket at nedbringe udgiften til husleje til kontorlokaler. Lena Brostrøm, formand for DAF, tilbød mig muligheden for et lille kontor hos dem i Dronningensgade på Christianshavn. Huslejen ville blive noget lavere

end den, vi hidtil har betalt hos DOKS på Vesterbrogade, og vi ville få mindst ligeså mange muligheder for mødeaktivitet og udfoldelse som hidtil. Samtidig er mange af vore medlemmer også medlem hos DAF, foruden at vi har DR-overenskomst sammen og ofte benytter deres advokat Thomas Gisselmann, når der er spørgsmål, blandt andet til alle de nye paragrafer i EU-direktivet. Desuden har jeg selv, på grund af min aktive deltagelse i både Fællesrådet og Performex, meget tilfælles med DAF.

Den officielle dato for flytningen er den 30. juni, men forhåbentlig rykker vi derud lidt tidligere.

**Den nye adresse bliver:
Dansk Solistforbund c/o DAF
Dronningensgade 68
1420 København K
Tlf. 3334 6013**

SOMMERHUSE

Der er stadig mulighed for at leje et af vore sommerhuse, hvis I er interesserede i en uge i enten Hou eller Klint.

I år ser udlejningen af vore 2 sommerhuse ganske pæn ud.

Huset i Hou på Langeland er nu udlejet i ugerne 20, 21, 23, 26, 27, 29, 30, 31, og 33, altså 9 uger i alt, men der er endnu nogle få ledige uger i juni og august.

Huset i Klint er udlejet i uge 26, 27, 28, 29, 30, 31 og 32, altså 7 uger i alt, altså for begge huse tilsammen 16 uger, og det må, i forhold til tidligere år, siges at være ganske pænt. Der er også nogle få ledige uger i Klint.

Henvendelse om leje af husene skal ske til Flemming Leinert tlf. 5682 0757 mobil 2420 8529 eller mail leinert@mail.dk

Sommerhuset i Hou, ca. 100 m. til dejlig strand.

Sommerhuset i Klint ved Sj. Odde.

ORDINÆR GENERALFORSAMLING I DANSK SOLISTFORBUND

Tirsdag den 9. maj kl. 16.00 i Restaurant Allegade 10 på Frederiksberg

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
  2. Formandens beretning.
  3. Fremlæggelse af årsregnskab til godkendelse.
  4. Fremlæggelse af budget til orientering.
  5. Forslag fra bestyrelsen.
  6. Forslag fra medlemmerne.
  7. Valg af formand. Chresten Speggers er villig til genvalg.
  8. Valg af tre bestyrelsesmedlemmer, der vælges for to år.
På valg er Pia Gruwier, Flemming Leinert og Lars Boye.
(Flemming Leinert og Lars Boye ønsker ikke at genopstille).
Ove Mynderup, Nis Hillgaard Pedersen og Michael Due opstiller til bestyrelsen.
  9. Valg af to suppleanter til bestyrelsen, der vælges for et år.
Stine Rosengren opstiller som suppleant.
  10. Valg af statsautoriseret revisor, der vælges for et år.
  11. Valg af to kritiske revisorer, der vælges for et år.
  12. Eventuelt.
-
- Forslag fra medlemmerne, jf. pkt. 6 på dagsordenen, skal være forbundet i
  - hænde senest 14 dage før den ordinære generalforsamling for at kunne blive behandlet på denne.
  - Regnskabet for 2016 vil være at finde på forbundets hjemmeside 14 dage inden generalforsamlingen. Såfremt det ønskes tilsendt pr. post, kan man sende en e-mail til mail@solistforbundet.dk eller ringe til 2666 8063 og lægge besked.
  - Æreslegat og æresmedlem. I forbindelse med generalforsamlingen uddeles Louis Halberstadts Æreslegat. Der bliver samtidig udnævnt et nyt æresmedlem.
  - Traktement. Efter generalforsamlingen har bestyrelsen igen i år den glæde, at invitere alle de fremmødte til lidt smørrebrød, en øl eller et glas vin, og en forhåbentlig god og positiv snak med solistkollegerne – og måske en sang eller to!
  - Tilmelding til generalforsamlingen sker ved at sende en e-mail til mail@solistforbundet.dk eller ringe til 2666 8063 og lægge besked.
  - Tilrejsende medlemmer fra Jylland, Fyn og Sverige får af forbundet refunderet et beløb, der dækker standard-togbilletten, ved forevisning af rejsehjemmel.
  - Præmier. Der udloddes som altid tre flasker vin blandt de fremmødte. Medbring også gerne et par eksemplarer af jeres egne CD-indspilninger til ekstrapremier.

Vi glæder os til at se rigtig mange af vore medlemmer tirsdag den 9. maj kl. 16.00.

DEN KOMPONERENDE PRÆSTEFRØKEN SOM FORSVANDT

-Et lille "kampskrift" om en kvindelig kunstners skæbne i 1800-tallet i anledning af kvindernes kampdag 8. marts.

"Måske et lille klaver?" -jeg fandt Hanne bedre end i fjor, mindre grædende, legemlig temmelig svag. Hun var glad ved at se mig, og vi snakkede om gamle dage, dog kommer der af og til det samme om hendes skyld, indimellem.

Jeg spurgte hende, om der slet ikke var noget, hun havde lyst til, og hun talte da meget om et billede Grove har foræret hende. ----

Hun og Maren Kirstine lovede at lægge deres hoveder i blød for at finde noget, hun kunne lide, og Maren Kirstine var meget forleet over, at Hanne til hende dagen efter havde sagt: "Måske et lille klaver".

Hvem var hun, den kvinde, der ydmyg og undselig, tillod sig at ønske "et lille klaver"?

Johanne Fenger (5. september 1836 – 11. august 1913) var en dansk komponist. Hun tilhørte en slægt, der fostrede mange præster, læger og embedsmænd og var datter af præsten Johannes Ferdinand Fenger.

Johanne voksede op i en stor børneflokk i Lynge Præstegård nær Sorø. Hendes far havde en for tiden usædvanlig tilgang til børneopdragelse...børn skulle have lov. Præstens børn fik lov til meget, som var temmelig usædvanligt for tiden. Johanne fik lov til ikke blot at gå til undervisning i sang og klaver, men fik også undervisning i komposition.

Johanne akkompagnerer sin far siden hun er en lille pige, har en god selvfølelse og er det naturlige midtpunkt, når den store og meget musikalske familie mødes og synger i Præstegården. Ingemann, ham med morgen- og aftensalmerne, vi alle sammen kender, Nu titte til hinanden osv, der boede i nærheden af Johannes barn-domshjem i præstegården i Lynge, får en aften besøg af præsten Johannes Fenger. Akkompagneret af den lille datter med de brune fletninger, synger præsten "Dejlig er jorden" på tysk. Han har hørt sangen på en rejse til Tyskland, og næste dag er den smukke salme født med Ingemanns tekst. Som 12 årig komponerer Johanne sin første sang til sin fars fødselsdag: "Børnenes Sang i Liunge Præstegaard". Teksten har hun ganske frimodigt bedt Ingemann skrive. Ingemann var kendt for at arbejde lynhurtigt. Allerede dagen efter har hun teksten med bud. Ingemann skriver til hende, at sangen kan synges på "Nu vågne alle Guds fugle små" hvis hun ikke når at komponere selv. Men det gør hun. Johanne Fengers første komposition.

Sidenhen skrev Johanne mange sange, som blev udgivet på Wilhelm Hansens forlag. Sangene som var skrevet for sang og klaver, er samlede i flere sang-cykler, med tekster af både kvindelige og mandlige digtere fra tiden. Også Ingemanns berømte Ahasverus digte indgår i hendes udgivelser.

(Den lille melodi findes stadig, og det skyldes ene og alene facebook, at den kom i min besiddelse. Jeg havde læst mig til, at melodien fandtes, blev tilfældigvis venner på facebook med nogle af Fenger-slægtens efterkommere..og vips, der dukkede sangen op.)

Johanne havde som de fleste kvinder dengang, ikke særlig mulighed for at forsørge sig selv, eller få sig et arbejde. Alle søstre blev gift med præster, og alle brødrene i familien blev selv præster, men Johanne blev aldrig gift, og måtte derfor have en formynder, da hendes far døde. Gifte kvinder var underlagt deres mænds formynderskab, de ugifte måtte have en anden formynder, en ærværdig og hæderlig mand, med et godt ry.

Det blev Johannes onkel Carl Emil Fenger, som blev Johannes formynder, og her måtte hun flytte ind og tage sig af onklens børn mod kost og logi. Carl Emil var både overlæge og professor og blev senere hen folketingsmand, finansminister og finansborgmester i København. Jo, han var en betydningsfuld herre med mange hverv og måtte have nogen til at tage sig af familien. Men tilbage til Johanne. Hvorfor finder vi hende her på Oringe Sindssygehospital, for det er her, hun opholder sig og fremkommer med sit ønske om blot "et lille klaver".

Lige et par ord om Oringe. Sindssygehospitalet ligger på halvøen Oringe ved Vordingborg. Her var plads til 120 "kurable" patienter og cirka tre gange så mange uhelbredeligt sindssyge. Man sondrede mellem sygdomsformer, dannelsesstrin og betalingsklasser. Johanne er på 1. klasse og regnes for "kurabel" men det er overlægen, der uindskrænket bestemmer, hvilke straffende eller belønnende foranstaltninger behandlingen består af.

Fra 1884 går det ned ad bakke for Johanne. I hendes dagbog kan man se, at notaterne bliver kortere og kortere, hun taler meget om synd og skyld og straf, om hvor dårligt et menneske hun er, og hvordan helvede venter på hende. Den 8. juli 1885

skriver hun i sin dagbog "I forgårs skulle vi spadsere til Grøns Mark for at plukke kornblomster" så bliver der stille, og derefter følger 11 ensomme år på Oringe, hvor familien beslutter at indlægge hende. Her mener overlæge Frederik Lange, at Johanne skal skånes for al eksaltering. Hun bliver lagt i seng og fratages sit klaver. Hvis hun er god, altså ikke græder, må hun komme op, få egne klæder på og måske spadsere i parken, men hvis hun græder, må hun blive på sit kammer.

I 1896 beslutter søsteren Sofie, at Johanne SKAL ud fra Oringe og får sin vilje, selv om Frederik Lange principielt slet ikke taler med kvindelige pårørende om patienter. Den nu forsagte og stiltfærdige Johanne lever resten af livet med søsteren ved Sortedamssøerne i København og får egentlig et ret godt liv med den livlige Sofie. Selv om hun aldrig komponerer mere, får hun selvfølgelig adgang til klaver og spiller hver dag til morgensang i deres hjem.

I 1913, to år før kvinderne fik valgret i Danmark, dør Hanne med sin trofaste kammerpige, der også hed Hanne, ved sin side.

Hvem ved, hvilken musik Johanne Fenger kunne have skabt, hvis hun havde fået samme muligheder som de samtidige danske sangkomponister Heise og Lange-Müller?

Svaret blæser i tiden. Vi ved det ikke. Men kvindernes kampdag er en anledning til at filosofere lidt over de kvindelige kunstners situation, nu og før. Og hvorfor er der stadig så få kvindelige komponister? Men mange kvindelige sangskrivere...heldigvis!

Pia Gruwier

REVMUSEET

Annie Birgit & Maria Garde med Lars Boye, Revymuseet

Jan Hertz, Revymuseet

Garderobehjælp, Revymuseet

Aalborg - Susanne Elmark, Maria Kontra og Carol Conrad

Alision, fra venstre Lars Boye, Christian Lund, Kiki Brandt & Chresten Speggers

Nina Pavlowski, Jørn Pedersen & Christian Stubbe Teglbjærg

Ingemar Brantelid, Johannes Søe Hansen & Søren Rastogi

SOLISTERIERNE

har lykkeligvis bred opbakning ude i landet. Her er nogle indtryk fra forskellige arrangementer i første kvartal af 2017.

Desværre må vi også her skære i aktiviteterne i de kommende sæsoner, fordi vi ikke får så stort et tilskud fra Gramex, men vi gør, hvad vi kan, for at holde både publikum og Solisterierne i live.

Publikum i Slagelse

Swing Sisters i Slagelse

Anne Karin Broberg, Stuart Goodstein & Birgitte Bruun

Christian & Kiki, Sønderborg